

Жанчыне ў СССР прадастаўляюцца роўныя правы з мужчынай ва ўсіх галінах гаспадарчага, дзяржаўнага, культурнага і грамадска-палітычнага жыцця. Магчымасць ажыццяўлення гэтых праў жанчын забяспечваецца прыдасцаўленнем жанчыне роўнага з мужчынай права на працу, аплату працы, адпачынак, соцыяльнае страхаванне і асвету, дзяржаўна-аховай інтарэсаў мацяры і дзіцяці, прадастаўленнем жанчыне пры цяжарнасці водпуску з захаваннем утрымання, шырокай сеткай радзільных дамоў, дзіцячых яслей і садоў.

(З практыку Конституцыі Саюза ССР)

ПІСЬМО ТАВАРЫШУ СТАЛІНУ

АД УДЗЕЛЬНІКАУ МІТЫНГА, ПРЫСВЕЧАНАГА ГАДАВІНЕ МІЖНАРОДНАГА КАНГРЭСА АБАРОНЫ КУЛЬТУРЫ

Дарагі Іосіф Вісараўнавіч!
Мы, удзельнікі 20-тысячнага мітынга, наладжанага ў Маскве савецкімі пісьменнікамі з удзелам нашых замежных таварышоў пісьменнікаў-аўтаграфістаў у дзень гадавіцы міжнароднага кангрэса абароны культуры, шлем наша поўнае бязмежнае павагі і палкай любові прывітанне Вам, прывітанне нароўду Савецкага Саюза, чыё імя для ўсяго працоўнага чалавечства з'яўляецца сігналам пераможнага паходу супроць эксплуатацыі, супроць вайны і варварства, за мір і культуру, за брацтва і спраўдзеныя свабоду працоўных.

Мы ведаем, якія вялікія і ганаровыя ў гэтай барацьбе заслугі пісьменнікаў, якіх Вы пазвалі «інжынерамі чалавечых душ». Гэтыя словы патхніюць брацкае сэрца пісьменнікаў усіх краін на творчыя пошукі, каб слова пісьменніка, пранікаючы ў самую тэбніну народных мас, дапамагло ім выйсці на азіную дарогу да перамогі і шчасця, на якой Вы вяліце народы Савецкага Саюза.

Сталінская Канстытуцыя ёсць першы ў сусветнай гісторыі непалісіх закон аб свабодзе і шчасці людзей.

Пісьменнікам усіх краін будзе заўсёды служыць прыкладам образ вялікага рускага пісьменніка, рэвалюцыянера і гуманіста, змагага за справу камунізму. Вашага друга Аляксея Максімавіча Горькага. Урада Горькага прымуць антыфашысцкіх пісьменнікаў усіх краін згуртаваць на ішча пачынаў у урад сваёй асацыяцыі, каб аддаць усе свае сілы на абарону працоўных Савецкага Саюза, азінага паўдлага ападу культуры чалавечства.

На заручанні шоста:
Андрэ Жыд, Луі Арагон, Эрнэ Вейнэр, Іоганес Бехер, Міхал Кальцоў, Влэдзімір Стэфані, Аляксей Талстой, Іван Мінітэна, А. Карнейчук, Влэдзімір Кіршон, Сяргей Трэцякоў, Анна Караваева, К. Федзін.

Шчаслівыя жанчыны шчаслівай краіны

«Тры цяжкія долі імеа судба, І першая доля: з работ повенчана».

Вторая — быть матерью сына работа. А третья — до гроба рабу покоряться.

И все эти грозные доли досел На женщину русской земли».

Гэтыя словы вялікага рускага паэта Н. А. Некрасова з выключнай сілай паказваюць становішча жанчыны ў парскай Расіі.

Полныя, якія законам царскай Расіі аб імях, брачным праве і разводе, аб выростанні ўбярэжных дзяцей з «законанароджанымі», аб прывілеях для мужчын звалілі жанчын на становішча ніжэйшай істоты, на становішча рабыні бацькі, мужа, свёбра.

Прапуччы нароўні з мужчынай на капіталістычных фабрыках і заводах, на вузках палосы «сваёй» аямлі і на зямлі памешчыка і кулака, работніца і сялянка несла на сваіх плячах увесь цяжар хатняй гаспадаркі, выхавання дзяцей, першыя пры гэтым вельмі часта не чакаўшы азіка ад алабоннага катарчэй працы і вечнай галечы мужа, свёбра, свакрухі.

На прыёме пачысткі — гарэнь бурчачых палёў таварыш Сталін! ад выключна арыку характарыстыку становішча сялянкі ў дэвалюцыйнай Расіі:

«Што прадастаўлялі сабой жанчыны раней, у стары час? Пакуль жанчына была ў дзячыха, яна лічылася, так сказаць, апошняй з працоўных. Правава яна на бацьку, правава яна не пакладала рук, і бацька яшчэ папракаў: «Я лье кармію». Калі ж яна ставалася замужняй, яна прывяла на мужа, правава так, як яе прымушаў прапаваш муж, і муж-жа яе зноў такі папракаў: «Я лье кармію». Жанчына ў рэспы была апошняй з працоўных».

Такое-ж існаванне пугнуць працоўныя жанчыны ва ўсіх капіталістычных краінах.

З дня ў дзень распе беспароўныя жанчыны ў капіталістычных краінах. Божны дзень тысячы жанчын выківаюцца з капіталістычных прапарыстэаў, з азяржальных устаноў. А там, дзе жанчыны яшчэ маюць магчымасць прапаваш на капіталістычных прапарыстэах, яны атрымліваюць за роўную з мужчынай работу 40—50 проц. заробатнай платы мужчыны.

Што ўжо гаварыць аб краінах, дзе луге фашызм? Там жанчыны зведзена да становішча рабыні. Прыкрываюцца пышнымі сказамі аб вялікай ролі жанчын, як гаспадыняў і мацяры, жонкі, аб яе ролі, як «падаргі жыцця, працы і барацьбы мужчыны», германскія фашысты выківаюць жанчын з прапарыстэаў, з устаноў, са школ і вышэйшых навуцальных устаноў, аддаюць іх на галад, працы, самагубства. І тат ва ўсіх краінах, дзе пануе фашызм, А ў Кітаі, Японіі, дзе дзячыха і галечы, як любым таварам, дзе іх прадаюць у публічныя дамы, на фабрыкі, у рабства да багатых людзей.

Азіная краіна ў свеце, дзе жанчыны з'яўляюцца свабоднай, роўнапраўнай — гэта Саюз Савецкіх Сомыксісцых Рэспублік.

Вялікая Кастрычніцкая рэвалюцыя рэвалюцыяна жанчын, ураўняла іх ў сравах з мужчынай, акрыла шырокі шлях для ўдзелу жанчын у дзяржаўным будаўніцтве, у вытворчэсці, у палітычным жыцці.

Савецкая жанчына не ведае галечы. Мільёны жанчын прапуччы на соцыялістычных фабрыках і заводах, на соцыяльных і калёсных палдах, у савецкіх установах, навуцач-

Парушэнне ўрадам Манчжоу-Го дагавору аб куплі КУЧ

Прагэст паўпрэда СССР у Токіо

Згодна атрыманых ТАСС'ам вестак, манчжурскі ўрад спыніў выпла-ту дапамог і пенсій савецкім грама-дзянам, быўшым рабочым і служ-бам КУЧ (Кітайска-Усходняй чы-гуні), парушаючы абавязальнасць, прынятыя на сабе артыкулам 11 пагаднення 1935 года аб про-дэжы Манчжурскіх Указанай чыгуні.

Па гэтым пытанню ТАСС мае на-ступныя весткі:

З пачатку бягучага года ман-журскі ўрад пачаў пад рознымі прадлогами, адназначна аплату аб-авязальнасцяў па ўказаных плаці-жах, а 16-га красавіка манчжурскі банк акрыта заявіў, што па рас-паўненню манчжурскага ўрада ўсе гэтыя плаціжы спыніліся. Толькі 20-га мая японскі міністр замежных спраў Арыта, да якога, як ўказана ніжэй, звараўся паўпрэд СССР у Токіо тав. Юрэнеў, даў афіцыйнае тлумачэнне гэтага спынення плаці-жоў, пачынаючы, што яно з'яўля-ца вынікам алаўлення СССР апла-ці пратэзіў некаторых прыватных асоб да КУЧ, якія адносяцца да эпо-хі, калі паміж імі і нароўд складала ўласнасць СССР. Сапраўды, у кан-цы мінулага года манчжурскае міні-стэрства замежных спраў накірава-ла генеральнаму консулу СССР у Харбіне запіску аб тых пратэзіях на агульную суму 1.700 тыс. іен, не падмаваўшы, аднак, гэтага свайго выступлення, наістэага чыста га-ласкоўны характар, неабходнымі да-кументамі. Напуганым, што савецкі ўрад не пачыне магчымым аплаціць падобны пратэзіў, тым больш, што згодна дагавору аб про-дэжы КУЧ патрабаванні падобнага роду павінны падавацца запіска-мі асобамі савецкаму ўраду, а ў выпадку разгалоскі, разбірацца су-дзі СССР, аб чым савецкі ўрад на-пісаві манчжурскаму ўраду ў сваёй нопе ад 17 красавіка г. г.

Адмаўленне ад уплаты дапамог і пенсій савецкім грамадзянам выкі-кала двухразовы прагэст нашага ге-неральнага консула ў Харбіне 17 сакавіка і 29 красавіка г. г. Копія ноты, у якой быў заяўлен гэты апошні прагэст, была пасла-на міністру замежных спраў Японіі п. Арыта 3 мая. Пан Арыта адказаў:

20 мая, што лічыць дзеянні ман-журскага ўрада правільнымі, бо СССР не аплачвае авернутыя да яго пратэзіў. Аднак, 23 мая чы-гоўнік японскага міністэрства за-межных спраў п. Касэ пачыніў сакратару паўпрэда СССР у Токіо тав. Лойману, што ўказаная заява міністра асновава на непара-зуменні і што выплата сум, на-лежачых савецкім грамадзянам, пач-нецца праз 3—4 тыдні. Гэта ўсё-ж не перашкода п. Арыта паўпрэ-дзіў 29 мая сваю ранейшую за-яву.

З прычыны таго, што новае пра-стаўленне, зробленае тав. Юрэ-неў п. Арыта ў гутарцы ад 29 чэрвеня г. г. аказалася безарэ-зультатным, тав. Юрэнеў уручыў п. Арыта новую ноту, у якой канста-туеца, што японскі ўрад замест таго, каб выкарыставаць абавя-заннасць выканання пагаднення аб про-дэжы КУЧ, саапарыўшыца з манчжурскім ўрадам, які самаво-льна звязвае пытанне аб неабрунта-ваных пратэзіях да СССР адзель-ных асоб з пытаннем аб беспасрэчных абавязальнасцях гэтага ўрада вы-плачваць пэўныя сумы быўшым ра-бочым і службам КУЧ. У нопе ад-назначана, што ў той час, як адма-ўленне СССР адносіцца да галаско-ўных патрабаванняў адзельных асоб, якія нават не патрабавалі запы-ну асабіста ні да савецкага ўра-да, ні ў савецкі суд, адмаўлен-не манчжурскага ўрада пагаджа-ва пачынаючы іх за палісімі міні-стэрства Манчжоу-Го казначэйска абавязальнасцямі даціць аплату абсалютна беспасрэчных абавязаль-насцяў, ухіленне ад чаго з'яўляецца прамым парушэннем пагаднення 1935 года аб про-дэжы КУЧ. Тав. Юрэнеў паказвае, што протэзі-аў, якія ў гэтым выпадку беспасрэч-на абавязальнасцям не правяралі і нічым не падмавалі патрабаванні ад-зельных асоб да савецкага ўрада, манчжурскі ўрад нават не папра-ваў даць правасое абгрунтаванне та-кому свайму спосабу дзеянняў, а па-дмавалаць дакументальна і ўры-дкам вышэй памянёны пратэзіў да СССР.

Больш таго, манчжурскі ўрад не паважаму ніколі хоп-бы спісу праўдальных ім пратэзіў. Тав.

Юрэнеў азначае далей, што калі-б нават справа ішла аб абрунтава-ных і беспасрэчных пратэзіях да СССР, то і тады спыненне плаціжоў савецкім грамадзян, у прыватнасці пенсій старыкам і інвалідам, было-б роўназначна канфіскацыі маемасці такіх асоб для пакрыцця пратэ-зіў да іх ўрада, што не мае пра-ваў у міжнародных адносінах.

Тав. Юрэнеў паказвае, што абавязальнасць манчжурскага ўра-да ў адносінах быўшых службам КУЧ перавышае 7 млн. іен тапа-мог і складаюць больш 1 млн. іен штогодніх пенсій, у той час, як га-ласкоўная пратэзія да ўрада СССР заяўлена ў суме 1.700 тыс. іен. Такім чынам, пад прадлогом неаб-ходнасці забяспечвання выплаты-самі грамадзянам гэтай сумы ман-журскі ўрад лічыць магчымым фак-тычна канфіскаваць у 10 раз боль-шую суму. Тав. Юрэнеў указвае, што калі нават згадацца з тэзісам урада Манчжоу-Го, што быўшым рабочым і службам КУЧ павінны аплачваць са свайх працоўных аб-е-ражэнняў і пенсій усе неабрунта-ваныя пратэзіў, праўдальнасць са-вешкаму ўраду, то і ў гэтым выпад-ку трудна прызнаць законным дзеянні манчжурскага ўрада.

Тав. Юрэнеў заяўляе ў заключ-чэнне, што савецкі ўрад не можа не выказаць свайго жалю па паводу таго, што японскі ўрад пачынаў магчымым саапарыўшыца з ура-дам Манчжоу-Го і апраўдваць у сваёй заяве грубае парушэнне ўра-дам Манчжоу-Го дагавору ад 23 сакавіка 1935 года.

Савецкі ўрад выказае ўпэўне-насць, што японскі ўрад, узяўшы на сабе пры пачынані пагаднення аб про-дэжы КУЧ абавязальнасць саапарыўшыца ў духу добрай волі ў выкананню, перагледзе свае адно-сіны да гэтага пытання і «спры-ме меры, прадуццяўшы памі-жым пагадненнем, к та-му, каб беспасрэчны плаціжы быўшым рабочым і службам КУЧ былі неадкладна адноўлены без якіх-небудзь умоў і без новых ў-а-дзінаўшых фармальнасцяў, якіх прыродзіць на справе да фактычна-га затрымання іх выплаты».

(БЕТА).

Тав. Сукач Ніна Васільеўна, жонка дырэктара Заспаўскай МТС, удзель-ніца ўдэларускай народы жонк спецыялістаў сельскай гаспадаркі, ўзнагароджаная граматай ЦВК і СНК БССР.

УРУЧЭННЕ ГРАМАТ ЦВК і СНК БССР ЖОНКАМ СПЕЦЫЯЛІСТАУ СЕЛЬСКОЙ ГАСПАДАРКІ

Учора пад старшынствам тав. А. Г. Чарвякова адбылося пасаджэнне прэзідыума ЦВК БССР, на якім леп-шым атытэстам — жонкам спе-цыялістаў і адміністрацыйна-тэхніч-ных работнікаў сельскай гаспадаркі былі ўручаны граматы ЦВК і СНК БССР.

Першай тав. Чарвякоў уручае граматы Сукач Ніне Васільеўне — жонцы дырэктара Заспаўскай МТС.

Да тав. Чарвякова падыходзіць тт. Рагачова Р. Н. (сёбас «Брыль-на», Гомельскага раёна), Лёвіна Д. І. (Рудзюнскай МТС), Любаўска А. І. (сёбас імя Свердлова, Дзяржынска-га раёна) і інш.

Атрымліваючы граматы, яны аба-

разаюць, ашча з большай сілай раз-гарнуць выдатны рух жанчын, каб уплывуць усіх жонк работчых соў-тасаў, МТС і калгасніц у барацьбу за высокую культуру, за выхаван-не здаровага чалавечына, каб зрабіць жанчын яшчэ больш шчаслівым, ра-дасным і культурным.

Тав. Чарвякоў ад імя ЦК КП(б)Б і ўрада БССР вітае ўзнагарода-ных.

У зале раздаюцца бурныя апла-дзішчы і воклікі:

— Няхай жыццё правалыр наро-даў — таварыш Сталін!

— Няхай жыццё арганізасія БССР і дзе кіраўнікі тт. Гінало, Ча-ладзед і Чарвякоў!

МІТЫНГ АБАРОНЫ КУЛЬТУРЫ У МАСКВЕ

МАСКВА, 22 чэрвеня. (БЕТА). Савецкія і замежныя пісьменнікі, разам з тысячамі працоўных сталі-нскіх саапарыўшыца ў дзень гада-віцы міжнароднага кангрэса абаро-ны культуры і адпачынку імя Максі-ма Горькага на мітынг, прысвечаны га-давіне міжнароднага кангрэса абаро-ны культуры.

Мітынг актыўна ўступілі сва-м тав. М. Кальцоў. У яго прамова была прысвечана найвялікшаму пісьменніку сучаснасці і гуманісту Максіму Горькаму, імя якога пачы-нае дзеянне з арганізацыі між-народнай асацыяцыі абароны куль-туры, аб'яднаўшай год назад вы-датных пісьменнікаў свету.

Тав. Кальцоў прадастаўляе першае слова выдатнаму пісьменніку, які-м ужо друту СССР Андрэ Жыд. Тысячы лютэй стаячы віталі пал-ка багарабчых супроць вайны і фа-шызма.

15 ГОД МАРЫЙСКОЙ АУТАНОМНАЙ ВОБЛАСЦІ

ЮШКАР-ОЛА, 21 чэрвеня. (БЕТА). Сёння ўвечары ў будынку Марыйскага наркаўнага тэатра адбылася юбілейная сесія аб'ява-канка, прысвечаная 15-годдзю аўтаномнай вобласці марыйскага народу. На сесію прыбылі старшы-ня Сойнаркома РСФСР т. Сулімаў, спатканы бурнымі апладзішчамі.

ПАДРЫУНАЯ РАБОТА ГІТЛЕРАУСКАЙ АГЕНТУРЫ У ПОЛЬШЧЫ

ПРЫГОВОР ПА СПРАВЕ ГІТЛЕРАУСКАЙ АРГАНІЗАЦЫІ У ВЕРХНЯЙ СІЛЕЗІІ

ВАРШАВА, 20 чэрвеня. (БЕТА). Суд у Катовіцах на справе 119 чла-век тэйнай гітлераўскай арганізацыі ў Верхняй Сілезіі прыгаварыў трох да 10 гадоў турмы кожнага, трох да 8 год, 93-х чал. да турмы ад паўтара да 7 год, 14 ладзудных апраўдальных.

Катовіцкая газета хрысціянскіх дэмакратаў «Полонія» заяўляе: «Канчатковай мотай тайнай аргані-зацыі з'яўляўся адрыв Верхняй Сі-лезіі ад Польшчы і далучэнне яе (Берхняй Сілезіі) да Германіі».

Штогіндзік «Тыдзень работніка» заяўляе: «Неабходна пакончыць з па-літычнай пана Бека, бо яна катмее Польшчы заната дарага, ўсплыню-чы пільнасць у адносінах да гітле-раўскай неабспэцыі».

АБ ПРАДКІН НАЗНАЧЭННЯ НАМЕСНІКАУ ДЫРЭКТАРАУ МТС ПА РАЗЛІКАХ З КАЛГАСАМІ

Чарвеньскі пленум Цэнтральнага Камітэта ВКП(б) для паліянавання ўліку работ МТС і забяспечвання правільных разлікаў паміж МТС і калгасамі ўстанавіў у кожнай МТС пасадку нам. дырэктара па разліках з калгасамі.

У сувязі з гэтым нарком зем-ляробства Саюза ССР тав. М. А. Чар-ноў выдў спецыяльны загад аб на-раду назначэння нам. дырэктараў МТС па разліках з калгасамі. На-меснікі дырэктараў МТС па разліках назначаліся ў вываляюцца, толькі амальнікамі краіных (абласных) амальнікаў кіраўніцтваў і наркамзе-мамі рэспублік.

Тав. Чарноў абавязаў начальні-каў краіных (абласных) амальнікаў кіраўніцтваў і наркамзе-маў рэспуб-лікаў закончыць пазбор нам. дырэ-ктараў МТС па разліках з калгасамі ў пачатку азінага года, да 20 ліпеня і па ўсіх астатніх краях, абласцях і рэспубліках — да 15 жніўня бя-гучага года.

ЗАКРЫЛАСЯ УСЕБЕЛАРУСКАЯ НАРАДА ЗАГАДЧЫКАУ АДЗЕЛАУ КУЛЬТУРЫ І ПРАПАГАНДЫ ЛЕНІНІЗМА І АГІТАЦЫІ

Учора на пасаджэнні ўсебелару-скай нарады загачыкаў адзелаў культуры і прапаганды левізіа і агітацыі акругамаў, гармамаў і райкомаў КП(б)Б былі заслуханы інфармалы тав. Ільчынна (Чырво-наслабодскі раён) і тав. Каралёвіча (Бабруйска дэкамабінат) аб паста-ноўцы агітацыі сярэд беспартыйных работчых і калгаснікаў. У спрэчах выступіла 10 чал.

У канцы нарады з прамовай аб задачах далейшай пастаноўкі пар-тыянай вучбы, перападрыхтоўкі прапагандыстаў і пастаноўкі агітацыі выступіў загачык адзела культуры і прапаганды левізіа і агітацыі ЦК КП(б)Б тав. Кошкі.

Сёння ўдзельнікі нарады вы-язджаюць у Маскву на экскурсію ў музей В. І. Леніна.

АБ СТВАРЭННІ УСЕЗАЮНАГА КАМІТЭТА ПА СПРАВАХ ФІЗІЧНАЙ КУЛЬТУРЫ І СПОРТУ ПРЫ СНК САОЗА ССР

ПАСТАНОВА ЦЭНТРАЛЬНАГА ВЫКАНАУЧАГА КАМІТЭТА І СОВЕТА НАРОДНЫХ КАМІСАРАУ САОЗА ССР

У метад лепшага заававання ўсё ўрастачных запатрабаванняў пра-цоўных у галіне фізічнай культуры і спорту, упарадкавання сістэмы фізічнага выхавання і ўзмацнення дзяржаўнага кантролю і кіраўніц-ва работ па фізічнай культуры і спорту Цэнтральны Выканаўчы Ка-мітэт і Совет Народных Камісараў Саюза ССР паставілі наступнае:

1. Стварыць пры Совеце Наро-дных Камісараў Саюза ССР Усеаю-нага камітэт па справах фізічнай культуры і спорту, скасаваўшы Усеаюнага совет фізічнай культуры пры Цэнтральным Выканаўчым Ка-мітэце Саюза ССР.

2. Указаш на Усеаюнага камі-тэт па справах фізічнай культуры і спорту кіраўніцтва ўсёй справай фі-зічнай культуры і спорту ў Саюзе ССР, кіраўніцтва і кантроль у галі-не пахрытоўкі і размяшчэння фізкультурных краўд, скарыстання спартыўных пабудов (стадыёнаў, клубы, плянкі, бесейні і т. п.) і размяшчэння спартыўнага інвен-тару.

3. Стварыць пры старшынне Усе-аюнага камітэта па справах фі-зічнай культуры і спорту Совет з прадстаўнікоў прафесіянальных саюзаў, Усеаюнага дзяржаўнага ко-муністычнага саюза моладзі, спар-тыўных добраахвотных таварыстваў і прадстаўнікоў саюзных рэспублік.

4. Для кіраўніцтва фізкультурна-мі і спартыўнымі ўстановамі і ар-ганізацыямі рэспубліканскага, кра-ёва, абласнога і мясцовага значе-ння стварыць камітэты па справах фізічнай культуры і спорту пры Совеце Народных Камісараў саю-зых і аўтаномных рэспублік, кра-ё-вых і абласных рэспублік.

АБ НАЗНАЧЭННІ ТАВ. ХАРЧЫНКА І СТАРШЫНЕЙ УСЕАЮНАГА КАМІТЭТА ПА СПРАВАХ ФІЗІЧНАЙ КУЛЬТУРЫ І СПОРТУ ПРЫ СНК САОЗА ССР

ПАСТАНОВА СОВЕТА НАРОДНЫХ КАМІСАРАУ САОЗА ССР

Совет Народных Камісараў Саю-за ССР паставіў наступнае:

Назначыць тав. Харчынка Івана Іванавіча старшынёй Усеаюнага камітэта па справах фізічнай кул-

туры і спорту пры Совеце Народных Камісараў Саюза ССР.

Старшыня Савета Народных Камі-сараў СССР В. МОЛАТАУ.

Кір. спраў Савета Народных Камі-сараў СССР І. МІРОШНІКАУ.

Масква, Крэмль, 21 чэрвеня 1936 г.

ПАД ЗАСЛОНАМ АБ'ЕКТЫЎНЫХ ПРЫЧЫН

Па БССР у 1935 годзе праца было ўручыць калгасам 5.800 дзяржаўных актў на вечнае карыстанне зямель. На першае студзеня 1936 года ўручылі 1.990 актў, або 34,3 проц. На першае чэрвеня 1936 г. урадавае заданне на ўручэнне актў выканана толькі на 34,7 проц. Актў атрымалі 3.640 калгасаў.

Наркамам БССР маруднае ўручэнне актў тлумачыць найбольш прычынна-прававымі, адрывам землеўпарадкаў на другія работы, неахватам мерчыкаў. Справа, аднак, не толькі ў гэтым. Галоўнае, што тармоўць ўручэнне актў, гэта тое, што некастрыяны райвыканкомы адмахваюцца ад кіравання гэтай работай і перадаюць яе землеўпарадкаў, а апошнія зьявіліся да проста тэхнічнай работы. Арганізацыйная, палітычна-масавая работа спарод калгаснікаў вакол гэтага велізарнага палітычнага мерапрыемства адсутнічае.

Праверка, праведзеная па лініі Камісіі Партыйнага Кантроля, паказала, што там, дзе зразумелі значэнне ўручэння дзяржаўных актў на вечнае карыстанне зямель, дзе палітэмія арганізацыя готуе работу, там і ўрадавыя тэрміны ўручэння актў вытрымліваюцца. Віцебскі, Гарадзенскі, Гомельскі, Дубровенскі, Уздзенскі, Гомельскі і Менскі райны ўжо закончылі ўручэнне актў.

Есць палая група райнаў, дзе толькі прыступілі да гэтай работы. Сялецкі рай план выдаты актў выканаў на 6 проц., Чашніцкі — на 11 проц., Жэўзкі — 9 проц., Свяцкі — 11 проц., Барысаўскі — 20 проц., Дрыбінскі — 6,7 проц., Суражскі — 11,5 проц. і т. д.

У радзе райнаў да гэтай важнейшай справы аднесліся формальна, занулілі рал скажэнняў. Кіраўніцкі райн з самага пачатку стаў на няправільны шлях. Падрыхтоўку да ўручэння актў пачалі праводзіць перш за ўсё ў калгасе, у якім ёсць зямельныя спрэчкі з саўгасам. І гэта не толькі ў агульным калгасе. Чахульскі кіраўніцкі райнаўзладзеў пачаў рыхтаваць ўручэнне актў імяна ў калгасе, якія маюць спрэчкі з саўгасам. У 1936 годзе па гэтым раёну было ўручана ўсяго 5 актў і ў 1935 г. — 6 актў. Есць палая рыхтаваць на 16 актў, але актў ім не ўручаюць таму, што няма напісаных актў і не зацверджаны

лішчы на прайздыме райвыканкома межы калгасных зямель. У гэтым раёне ўся работа па ўручэнню актў пущана на самадэк.

У Сіроцкім раёне справа тармоўць з-за адсутнасці неабходнага штата мерчыкаў. Праца было падрыхтаваць 25 мерчыкаў, а падрыхтавалі 12. У гэтым раёне, як правіла, ўручэнне актў зьяўляецца прыстаўленай і завяршэнню ліх-небудзь сельскагаспадарчых работ.

Як правіла, у большасці райнаў пашаеца інструкцыя па ўстаўноўцы актў на межы калгасных зямель. Слушкі ставяць таўчышчэй менш 20 сантыметраў, пад слоў не падсыпана шчыбен або вугал, не захоўваецца адлегласць паміж слухамі.

Па Дубровенскаму раёну выяўлена, што адлегласць паміж слухамі да 1.000 метраў, а ў некаторых калгасах слухі пастаўлены толькі на вуглах межаў.

Есць рад выпадкаў класавая-рабочай работы, прамога процістаяння ўручэнню актў.

У Шклоўскім раёне старшыня калгаса «Спартак», Фамішчэўскага сельсавета, Рымоніч пад рознымі прадлогами тармоўць ўручэнне актў: «Застаў калгаснікі, ёсць больш важная работа». Урэшце, ён завяў каморніку: «Кадраў мерчыкаў рыхтаваць не буду, у мяне ўсё катэсіні — мерчыкі, дык таму на гэту справу я рабочых не дам, а калі возьмеце, то пашпін не буду» і т. д.

Усё гэта сведчыць аб тым, што ў радзе райнаў раісны арганізацыйны не разумеюць выключнага палітычнага значэння ўручэння калгасам актў на вечнае карыстанне зямель, неадпавядаюць гэтай справе і ў гэтым асноўнае прычына тэго, што ўручэнне актў па рэспубліцы ідзе накізчыч марудна.

Уручэнне калгасам дзяржаўных актў на вечнае карыстанне зямель патрабуе валай арганізацыйнай і масава-палітычнай работы спарод калгаснікаў. І падрыхтоўка і сама ўручэнне актў павінны быць спалучаны з далейшым усьей работай калгасу, з разгортваннем у іх стаханавскага руху. Тэмпы землеўпарадкавання і ўручэння калгасам актў павінны быць сапуча ўзняты.

П. М. ЛАБАТОРЫЙ.

БЕСПРЫТУЛЬНЫ ФАРТЭПІЯНЫ ЦЭХ

У канцы 1934 года на барысаўскім дравапрацоўчым заводзе ім Малавтава быў адкрыты першы ў Беларусі Фартэпійны цэх. Пад кіраваннем энергічнага майстра Скаўронскага невялікая група маладых рабочых прышла вытворчую практыку на ленынградскі Фартэпійны фабрыцы «Красный Октябрь».

Прыехаўшы на свой завод, яны адразу прыступілі да выпуску першага інструмента.

Першыя два піяніна былі адасланы ў г. Менск, дзе іх атрымалі т. Чарвякоў, Галадзін, Вялковіч. Траілі на іх добрыя спецыялісты. Якісць піянін бездакорная. Нарамкамспром БССР надзяваў зашпикаў гэтым пытаннем і ў 1935 годзе новы цэх атрымлівае свой першы вытворчы план — выпусціць 50 піянін.

Аднак, кіравніцтва завода (былы дырэктар Яшчэнка) глядзеў на Фартэпійны цэх, як на нейкую пачобную малавыгодную справу і зусім не пікаваўся яго працай. Бездарэпраміст чамусьці не запінаў на неабходных матэрыялах, а ў той жа час патрабаваў выпуску гатовых піянін.

На 1936 год праграму па выпуску піянін значна расшырылі, даўшы план да 225 штук. Становіцца-ж у цэху зусім не змянялася. На 8 чэрвеня выпущана ўсяго 6 піянін. Трэст, як і ў мінулым годзе, «забыў» унесці ў план забеспячэння матэрыяламі.

Для вырабаў піянін у першую чаргу патрабуюцца сухі дэсаматэрыялы. Дотай для піянін павінны заатаваўша на месцы рабей і прасушвацца ў сунцыях. Што-ж робіць на заводзе? Варуць з валаў сырую калоду (нават не прасушваючы на наветры) і пагаржваюць ў сунцыях. Пасля-ж распушчаны высушваюцца, што дотай неглы пусканы ў вытворчасць, бо іна скорчваюцца (з-за вільготнасці).

Яшчэ астрай абстаіць пытанне з вытворчасцю Фартэпійнай фанеры. Для якіскай ўсёх дэтэлей піянін прымяняецца клёнавая або грушавая фанера, якая павінна быць асаблівай якасці (таўшчыня дста стро-

га аднароўная — ад 1,5 да 2 міліметраў). Клёнавая фанера характарызуецца малай поркастасцю і патрабуе павольнай колкасці палітуры. Апратча тэго, дэтэлей, акцэнтаваны гэтай фанерай, маюць добрую моцнасьць і аграбнасьць.

Але-ж гэту фанеру вельмі цяжка дэстаць.

Спробы вырабы патрабавалі фанеры на заводзе скончыліся наўдалым. Якісць не аказалася дрэннай. Фанера атрымалася неадпавядаючай таўшчыні і пры апрацоўцы зноў тэі зморшчывалася.

Найбольш на завод прыхаў з тэраста інжынер тав. Давыда, які ўваўся ўласнымі сіламі наладзіць па месцы выпуск Фартэпійнай фанеры. Аднак, гэтым інжынеру на заводзе нішто не калямагае.

У такім становішчы апынуўся Фартэпійны цэх. Не хапае штурвалу для сувязі крылаў піянін. Гэтая штурвал вырабаецца маскоўскі завод «Пролетарскі тэх.» У тэспе рашылі, што іх можна вырабіць на месцы і заказаў іх рэчышчаму півковаму заводу. Аднак, завод не мог зрабіць адпаведных размераў штурвалу (85 X 8 X 9 X 2,6 міліметра). У сучасны момант штурвал няма і крышкі Фартэпійны некаля валяць.

Фартэпійны цэх змяшчае ў вельмі маленкіх памяшканнях. У асобных пакоях няма іх ставіць не толькі абсталявання, але і людзям няма дзе павернуцца. Тут-жа стаіць і варштаты па дрэву, матэрыялы аздабляюцца, тут і кантора.

Майстар цэха тав. Скаўронскі зааўдае матай вынайшці канструкцыйна ўласнага сөөекага піяніна. Для гэтага яму неабходна спецыяльная літаратура, апазведнае памашканне для навуковай работы. Многа раз абпалі стварыць неабходныя ўмовы тав. Скаўронскаму, але-ж да гэтага часу рэзультатаў не відаць.

Кіравніцтва завода павінна аказаць максімальную ўвагу Фартэпійнаму цэху, які з'явіўся асноўнай базай і крыніцай кадраў для новай важнейшай галіны прамысловасці ў БССР.

М. РОТМІЛЬ.

ПАЛІТЫЧНАЯ СЛЕПАТА

Працоўныя СССР з выключным уздымам сустралі праяву сталінскай Канстытуцыі. Абмяроўваючы праяву Канстытуцыі, якая з'яўляецца ўдасканаленнем пераходнага пераходу, працоўныя ўносіць свае казавыя, пілюць сваё першае слова любімі і аддасці арганізатару гэтых пераходаў гаварышці Сталіну.

У Сіроцкім раёне па палітычнаму неадаўчылі кіравніцкі РК Кіліб і РКВ гэты сусветна-гістарычнага значэння дакумент — сталінскую Канстытуцыю — успрынялі як значнае кампанію.

У радзе сельсаветаў — Шумілінскі, Лаўжыцкі, Вобальскі і інш. — яшчэ зусім не арганізавана абмеркаванне праяву Канстытуцыі. На агульным сходзе работні-

кладчы аб Канстытуцыі тав. Юр-юў гаварыў у першую чаргу аб тавараабароне і між іншым спыніўся ў некалькіх словах аб Канстытуцыі.

Аб палітычнай неадаўчылі арганізаванні масавага глыбокага абмеркавання Канстытуцыі гаворыць яшчэ і такі факт, калі райком партыі даручае выступіць з казалам аб Канстытуцыі непарушчавым, палітычна нешчынным лозыям, як Разуму, які ўносіць толькі блытанні.

Яма чаго казавець, што Сіроцкі райком партыі і яго сакратар т. Руманіч правалі палітычнаму слепату, неадаўчылі фэйс важнасці глыбокага абмеркавання праяву сталінскай Канстытуцыі.

АРНАДЗЕУ.

„ДАСЦЕ МАШЫНУ— АГЛЕДЖУ ПАМЯШКАННЕ“

Рамылі лесельскія акруговыя арганізацыі арганізавалі ў гэтым годзе піонерскі лагер на 400 чалавек. Для кіравніцтва гэтай справай вылучылі штат у складзе 7 чалавек.

Здавалася, што работа павінна была разгарнуцца ва ўсё. Але ідзе там.

Акруговы аддзел народнай асветы, ад якога залежыць увеск гаспадарчы бок справы, на чале з тав. Крэменем не лічыць патрэбным займацца такімі «дробязямі». А таму дагэтуль яшчэ не абсталявана памішканне, слаба ідзе закупа інвентару і заагатава прадуктаў. Не забяспечан лагер і транспартам.

Зараз тав. Крэзь аўсім яшчэ з сібс абавязкі па арганізацыі лагераў. Ён, бачыце, заняў у камісіі па перадастанні настаяўніка, а таму, адзяджаючы ў Уманскі раён, не пачыў патрэбным свайго наменніка тав. Школьнікава азнаёміць са становішчам па арганізацыі піонерлагера.

Прышлось гэту адмісію ўзяць на сябе заагачку аддзела піонерскай арганізацыі камітэта комсомола і напаліць лагераў.

Пакуль узялі ў курс справы Школьнікава, патрацілі шмат часу. Многа чаго і ён абпачу, у ірыкват-нась «касабіста заніжана гэтым пытаннем».

Аднак, справа далей «адпавіла» не пайшла. Агледзець памішканне і вырашыць пытанне з работам на месцы тав. Школьнікаў аздажжаецца толькі пры ўмове, калі пададуць яму легкавую машыну. А такой пры акруговым камітэце комсомола няма.

Такім чынам, штаб засядае, каб статусте, выносіць паставы і... дэтэлей справа не ідзе. Апазведнае 400 дэтэлей застаецца сісёнь у наветры.

ЛУКІНА, ІЗІСОН.

Ад рэдакцыі. У свой час «Звязда» ўзяла пытанне аб тым, што раісны аддзел народнай асветы слаба кіруе аздаўленчай кампаніяй дэтэлей.

Аднак, справа пасля сігналь яна рушыла ўперад. Аб гэтым выразае ўспадчына пісьмоўна-працоўніцка Лепельскай арганізацыі.

Дэтэлей закончылі збіраць у чыноў. Яна законна хоча асёла і добра адпавядае. Пазавіць не гэтага будзе ачэпчывым.

Неадаўчна час, які застаўся, скарыстаць для арганізацыі лагераў і дамоў адпачынку з тым разлікам, каб ні адзін дзень у дэтэлей не правалі марна.

Трэба памятаць, што арганізацыі аздаўленчай кампаніяй дэтэлей — справа не толькі комсомольскіх арганізацый, але і раісных і акруговых аддзелаў народнай асветы.

ЧАМУ НАМ НЕ ВІДАЮЦЬ ПРЭМІЙ?

Два месяцы таму назал, напярэдні ўсеагульнага радзінскага фестывалю, Беларускі радзінскі камітэт абвясціў конкурс выканаўцаў. Былі абвешчаны ўмовы конкурсу, вызначаны прэміі. Конкурс прайшоў з поспехам.

Абласкоў таксама пасаджэнне журы конкурсу, на якім вызначаліся прэміі для выканаўцаў.

Не глядзячы на тое, што ўвесь матэрыял па выніках конкурсу быў накіраваны адміністрацыі, што ўсеагульным радзінскі камітэт быў апынуўся ў сапраўды выдатна, усё-ж выканаўцаў да гэтага дня прэміяў не атрымалі... Н. ПІГУЛЕУСІ.

Трэба памятаць, што арганізацыі аздаўленчай кампаніяй дэтэлей — справа не толькі комсомольскіх арганізацый, але і раісных і акруговых аддзелаў народнай асветы.

Дэтэлей закончылі збіраць у чыноў. Яна законна хоча асёла і добра адпавядае. Пазавіць не гэтага будзе ачэпчывым.

Неадаўчна час, які застаўся, скарыстаць для арганізацыі лагераў і дамоў адпачынку з тым разлікам, каб ні адзін дзень у дэтэлей не правалі марна.

Трэба памятаць, што арганізацыі аздаўленчай кампаніяй дэтэлей — справа не толькі комсомольскіх арганізацый, але і раісных і акруговых аддзелаў народнай асветы.

Кіравніцтва завода павінна аказаць максімальную ўвагу Фартэпійнаму цэху, які з'явіўся асноўнай базай і крыніцай кадраў для новай важнейшай галіны прамысловасці ў БССР.

М. РОТМІЛЬ.

ПАЛІТЫЧНАЯ СЛЕПАТА

Працоўныя СССР з выключным уздымам сустралі праяву сталінскай Канстытуцыі. Абмяроўваючы праяву Канстытуцыі, якая з'яўляецца ўдасканаленнем пераходнага пераходу, працоўныя ўносіць свае казавыя, пілюць сваё першае слова любімі і аддасці арганізатару гэтых пераходаў гаварышці Сталіну.

У Сіроцкім раёне па палітычнаму неадаўчылі кіравніцкі РК Кіліб і РКВ гэты сусветна-гістарычнага значэння дакумент — сталінскую Канстытуцыю — успрынялі як значнае кампанію.

У радзе сельсаветаў — Шумілінскі, Лаўжыцкі, Вобальскі і інш. — яшчэ зусім не арганізавана абмеркаванне праяву Канстытуцыі. На агульным сходзе работні-

Прыпоўна імя ў калгасе «Адраджэнне». Абрацкага сельсавета. Менскага раёна, даўно скончыла. Зараз калгас калгасе прыпоўку дэтэлей. НА ЗВЯЗДУ, яна на прыпоўку аўс.

УЗНЯЦЬ ТЭМПЫ І ЯКАСЦЬ СЕНАУБОРКІ

СЕНАКАСІЛКІ НЕ СКАРЫСТОУВАЮЦА

ПУХАВІЧЫ. 22 чэрвеня. (Спец. кар. «Звязда»). Калгас «Вываленне», Пудзіцка-Слабоцкага сельсавета, першым у раёне распачаў сенаборку сенакасілі і агула сена дэтэлей. На 18 чэрвеня ў калгасе скошана каля 50 проц. сенакасілі.

Арганізацыя праходзіць сенаборку ў калгасе «Абарона савецкай», дзе поўнасьцю ўжо разлічыліся з дэтэлей па сенакасілі. 25 чэрвеня калгасе калгасе калгасе багатым сенакасілі. На 18 чэрвеня калгасамі раёна скошана 1.188 гектараў сенакасілі.

Але ў радзе калгасаў сенаборка пущана на самадэк, не ўвядзена індывідуальнае адзельчынна, няма правяркі якасці калгасу. У многіх калгасах не скарыстоўваюць наўчыных касілак.

У калгасе «Гарадок», Новадэльскага сельсавета, касілак пачалі 5 чэрвеня. Скасілі больш 50 гектараў сенакасілі, а касілі, якія ёсць у

калгасе, не скарыстоўваюцца і пяр. і гэта не толькі ў калгасе «Гарадок». Наогул, як скарыстоўваюцца сенакасілі, у раёне не ведаюць.

У калгасе імя Калініна, Блонскага сельсавета, асудзілі індывідуальнае адзельчынна. Калгаснікі касіць гуском. «У нас няма ўмоў для індывідуальнага адзельчынна», апраўдаецца старшыня калгаса Напаліць.

У калгасе Турыйскага сельсавета калгаснікі таксама касіць гуском, індывідуальнае адзельчынна. Ігнаруецца. Брыгадзір калгаса «Чырвоная змена» гэтага сельсавета Матэішэў зааўдае: «Разам ахвотнай калгасе».

В. АСТРОВСКІ.

ПРЫСТУПІЛІ ДА МАСАВАГА СЕНАКАШЭННЯ

У радзе калгасаў Чашніцкага раёна шырока разгарнулася сенаборка. На 15 чэрвеня скошана па раёну 449 гектараў сенакасілі, з іх убрана 258 гектараў.

У калгасных брыгадах разгортнуа саапаравічтва на дэтэлей правядзенне ўборкі сенакасілі, за права падпісаць пісьмо правадзіць народнаў таварышці Сталіну ў дэтэлей вызвалення Беларусі ад белалікаў.

РАЗВАДΟΥСІ.

АДСТАЮЧЫ СОУГАС

Соўгас «Строўны» Беларуска-беларуска ўжо 3 гады не выходзіць з прыры. Безгаспадарчасць, якая мжжэцца са школьніцтвам, невякаланне пашае, страты — вось што характэрна для соўгаса. Толькі за 1936 год соўгас мае каля 35 тыс. рублёў страты.

Соўгас мае саапаравічтва напяр. У ім ёсць 106 гектараў маладога саду. Сад гэты знаходзіцца ў самым адным становішчы. Абвясла дэтэлей на ім праведзена з валькім спаджэннем. Вольнай таксама ніякага дэтэлей не было. У часе пасейнай пугамі, боранамі, трактарамі паламі частку дэтэлей. Абпачка саду зроблена толькі на некалькіх гектарах. Каля 40 проц. усёх дэтэлей пашкоджана.

Такое-ж становішча і з гародамі. Парнікі знаходзяцца ў запущаным

Па калгасу «Чырвоны барок» на 16 чэрвеня скошана 80 гектараў сенакасілі, заставава 50 гектараў.

На касіць ў калгасе штодзённа выходзіць 35 касіц. Лешыня ўзроў работы па касіць паказваюць касіцы Асташыч Сцяпан, Асташыч Сяргей, Хупікі Сцяпан, якія перавыконваюць норму па касіць ў два і больш разы.

РАЗВАДΟΥСІ.

ЛІКВІДАЦЬ РАЗРЫВ ПАМІЖ КАСЬБЫ І СТАГАВАННЕМ

ХОЙНІКІ. Усе калгасы раёна прыступілі да масавай касьбы. Калгасам Стрэлскага сельсавета скасілі 34 проц. сенакасілі, Рудкоўскага — 35 проц.

Аднак, у раёне стварыўся надзвычайны валькі разрыв паміж касьбай і стагаваннем. Са скошаных 4.850 гектараў заставава ўсяго 456 — 9,3 проц. Асабліва дрэнна ідзе стагаванне ў калгасах Балонскага, Калгаскага, Кіліскага сельсаветаў. У калгасах гэтых сельсаветаў ні аднаго гектара скошанай сенакасілі не заставава.

Узроў ўборкі сенакасілі паказваюць калгас «Пролетарыі» (старшыня Жылае), які са скошаных 315 гектараў заставава 305, «Чырвоная перамога» (старшыня Савенчук), які са 180 скошаных гектараў заставава 170 гектараў.

Гэтыя калгасы дабіліся такіх бліскучых вынікаў дэтэлей разгортванню стаханавскай метадзе работ і істотнага павышэння са стаханавымі. У калгасе «Чырвоная перамога» ралы стаханавым за час касьбы павольнілі. Стаханавы сенаборкі з імя ў дэтэлей перавыконваюць норму выпрацоўкі. У брыгадзе Гараб Р. касіць Ганчар Адам дэтэлей нормы ў 0,40 гектара скошвае па 0,80 гектара, Ганчар Касей — 0,60—0,70 гектара.

Р. БУРДЫНА.

6,5 ПРАЦАДНІ ЗА ДЗЕНЬ

БАБРУЙСК. 22 чэрвеня. («Нар. Звязда»). З першага дэтэлей сенаборкі стаханавым калгасам і соўгасам паказваюць бліскучыя ўзроў работы.

12 чэрвеня брыгада касіц соўгаса імя Лешына выкасіла па 1,2 гектара сенакасілі на кожнага работніка. Прыклад гэтай брыгады ўзняў новую хвалю стаханавскага руху спарод касіц соўгасаў і калгасаў.

У соўгасе «Дойніца» праз некалькі дэтэлей быў устааўлен новы рэкорд касьбы — па 1,40 гектара на аднаго чалавек.

А 18 чэрвеня брыгада Баролаўна Патра з калгаса імя Лешына, Рыманскага сельсавета, перакрала рэкорд дойнаўцаў, выкасіўшы па 1,45 гектара сенакасілі на аднаго чалавек.

Касіць брыгады Баролаўна П. за 18 чэрвеня выпрацавалі па 6,5 працадні.

П. ЧЫКУН.

ЗЛАЧЫНСТВА

(Пісьмо напаліцы)

Надаўна ў пасёлку «Валіны мох», Роўнаўскага сельсавета (Чачарскі раён) павясяла Марыя Кузьмінкова — дэтэчына — брыгадзір калгаса імя Варашылава. Гэта дэтэчына, што ачэпчывае — брыгадзір гэтага-ж калгаса Пасеў Грыгор, які бачыў гэта ачэпчывае з'явіцца, замест таго, каб узяць пад абарону Кузьмінкову Марыю і неадкладна прыцягнуць да аддасці пачынаю Пасева пачаці ствараць злочын, вакоп маладой дэтэчыны, ёй не давалі прайсці па калгасу, давалі не да таго, што яна, не вытрымаўшы адзек, пакончыла жыццё самагубствам.

Уп. Галоўлітбела № К—131